

Täysistunto

Torstai 3.4.2025 klo 16.00—2.02

2.7. Suullinen kysymys talouskasvun luomisesta (Antti Kaikkonen kesk)

Suullinen kysymys SKT 59/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Seuraava kysyjä, edustaja Kaikkonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.55 **Antti Kaikkonen kesk:** Arvoisa puhemies! Vanhuspalveluitten tilanne huolettaa, ja sen takia näihin kysymyksiin on tärkeää saada perusteelliset vastaukset. On todettava, että tänään on muutakin isohkoa ja huonoa uutista tullut maailmalta, Yhdysvalloista. Presidentti Trumpin tullit ovat isku myös Suomen taloudelle, jonka tilanne on jo valmiiksi vakava.

Teidän hallituksenne kausi on puolivälissä hyvin pian. Työttömyys on pahimmillaan yhdeksään vuoteen, ja konkursseja on eniten 28 vuoteen. Kiristitte juuri keskituloisen suomalaisen verotusta kovimmaksi vuosikymmeneen.

Arvoisa puhemies! Näköpiirissä oleva kauppasota alleviivaa sitä, että nyt pitää tehdä kaikki mahdollinen työpaikkojen, kasvun ja etenkin pienten ja keskisuurten yritysten pärjäämisen eteen. Siksi keskusta esittää esimerkiksi investointien verohyvitystä pienemmillekin yrityksille, kotitalousvähennyksen korottamista ja eläkeiän saavuttaneille veroporkkanaa työssä jatkamiselle. [Jani Mäkelä: Ja rahaa piisaa!] Pääministeri, eikö nyt kannattaisi kotimaisin keinoin tehdä kaikki mahdollinen? [Puhemies koputtaa] Voitteko tarttua näihin? Mitä te aiotte tehdä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.56 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kiitos puheenvuorosta — tämä on vakava tilanne. Meillä on entisestään vaikea talouden tila Suomessa ja Euroopassa, ja siihen jos syntyy vielä kauppasota, mikä tällä hetkellä näyttää valitettavan todennäköiseltä, niin se on kyllä isku.

Meidän talous on kasvanut muistaakseni helmikuussa reilun prosenttiyksikön verran, mikä ei ole paljon, mutta kun katsoo taaksepäin, niin se on erinomainen uutinen. Meille virtaa tällä hetkellä investointeja. Isoja uutisia melkein päivittäin on saatu kuulla, miten Suomeen investoidaan. Mutta tämä kauppasota on todellinen varjo. Sen takia me EU:n kautta toimitaan, ja teemme kaikkemme yhdessä EU:n kanssa, jolla kauppapolitiikka on vastuullaan, että tähän löytyy järkevä ratkaisu Yhdysvaltojen kanssa.

Kiitän myöskin siitä, että on konkreettisia ehdotuksia, millä kasvua saadaan aikaan. Me kokoonnutaan kasvuriiehen ja me otetaan pöydälle kaikki nämä esitykset, mitä yhteiskun-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2025 vp

nasta tulee. Tavoitteena on saada investointeja Suomeen, investointeja, työpaikkoja ja tulevaisuudenuskoa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Lintilä, olkaa hyvä.

16.57 Mika Lintilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Aivan niin kuin pääministeri sanoi, tilanne on äärettömän vakava, äärettömän vakava, ja sen tähden oli pikasen pettymys, että oikeastaan ensimmäinen viesti, mitä hallituksen puolelta tuli, oli ristiriitainen. Pääministeri viittasi EU:n yhteiseen neuvotteluun, ja elinkeinoministeri ilmoitti, että on pyrittävä USA:n kanssa kahdenväliseen neuvotteluun. Itse pitäisin aika turmiollisena, mikäli me haettaisiin kahdenvälistä neuvottelua. Koko ajan on puhuttu siitä, että meidän pitää EU:ssa olla yhtenäinen, ja meidän tulee olla tässäkin kysymyksessä yhtenäinen.

Kiinnostaa, pääministeri, kuulla, mikä on Suomen kanta, mikä on hallituksen kanta. Onko teillä yhtenäinen kanta neuvotteluun USA:n kanssa? Käydäänkö se EU:n taholta, vai onko jotain muuta tulossa? Oletan, että koska EU-politiikkaa johtaa pääministeri, hän myös vastaa tähän kysymykseen. [Antti Kurvinen: Molemmat voivat vastata, kun on eri kannat! — Naurua]

Sanoisin, että kannattaa kansallisista toimista pidättäytyä, koska nyt vienti näyttää rupeavan sakkaamaan. [Puhemies koputtaa] Ja pohtisin vakavasti, tulisiko pääministerin antaa pääministerin ilmoitus tästä tilanteesta. Tämä on äärettömän vakavaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, minuutti on käytetty. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.59 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se on hyvä, että suhtaudutaan niin vakavasti tähän asiaan. Tämä on äärettömän iso, ja on ollut vakavasti suunnitelmassa pääministerin ilmoituksen antaminen eduskunnalle. Se antaisi oivallisen foorumin käydä keskustelua laajemminkin tästä tilanteesta. Tämä on todella vakava paikka. Hallituksen linja on yhtenäinen, ja ministeri Rydman toivottavasti voi omalta osaltaan täydentää.

EU:lla on vastuullaan kauppapolitiikka ja neuvottelut Yhdysvaltojen kanssa. Olen tänään ollut yhteydessä vielä uudemman kerran komission puheenjohtajaan Ursula von der Leyeniin ja antanut Suomen vahvan tuen vahvalle neuvotteluasenteelle. Eurooppa on tässä asiassa yhtenäinen, mikä on erinomainen asia, ja Euroopan pitää olla päättäväinen. Niin kauan neuvotellaan kuin mahdollista, mutta jos neuvotteluratkaisua ei ole, niin me vastaamme Yhdysvaltojen suuntaan. Tämä on nyt valitettavasti tämä tilanne, mutta päättäväisiä ja yhtenäisiä meidän pitää olla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Elinkeinoministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.59 Elinkeinoministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Asia on juuri niin kuin pääministeri sanoi. Tässä ei ole pienintäkään eroa hallituksen ministereiden välillä muualla kuin lehdistön omissa tulkinnoissa. [Välihuutoja] Kyse on nimenomaisesti siitä, että kauppapolitiikka kuuluu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan, ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2025 vp

näitä neuvotteluita tariffeista ja mahdollisista vastatoimista käydään nimenomaisesti EU:n kontekstissa, ei kansallisesti. Sitten on kansallisia keskusteluita, joita Suomen on yhtä hyvin, niin kuin pääministerikin on todennut, tärkeää käydä Yhdysvaltain kanssa, jotta varmistamme esimerkiksi sen, että vaikka meillä on tällainen kauppasotaa lähenevä tilanne, niin esimerkiksi jo varsin pitkällä olevat neuvottelut Yhdysvaltojen Suomeen kohdistuvasta jäänmurtajatilauksesta eivät mene sivu suun.

Juuri näin, me haluamme pitää pään kylmänä ja tehdä sellaisia EU-tason vastatoimia, jotka parantavat meidän neuvotteluasemiamme, ja tässä ei myöskään pidä lietsoa sellaista paniikkia. Nämä voivat olla myöskin Yhdysvaltain taholta vähän tällainen ikään kuin neuvotteluasemien hakemisasia, ja senkään takia turhan paniikin lietsominen ei ole tarpeen. [Suna Kymäläinen: Ahaa, ei olekaan enää vakava paikka!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Vielä lisäkysymys, edustaja Lohi, olkaa hyvä.

17.01 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen Pankki on arvioinut, että pahimmillaan tämä kauppasota — mitä toivottavasti emme tule näkemään mutta joka pahasti uhkaa meitä — voi vaikuttaa Suomen talouden kasvuun jopa puoli— puolitoista prosenttiyksikköä. Sehän tarkoittaa, että tänä vuonna meillä kaikkien toivoma kasvu saattaa tyrehtyä pahimmassa tapauksessa tähän, jos tämä kauppasota käynnistyy. Tilanne on siis vakava, ja samaan aikaan Suomen julkinen talous velkaantuu nopeiten Euroopan kaikista maista.

Hallitus on tehnyt leikkauksia, jotka ovat osuneet ja kasaantuneet osittain samoihin ihmisiin, ja siellä ostovoima on romahtanut ja toivo tulevasta on näivettynyt. Samalla yrity maailmassa meillä on laskettu ennustetta yhteisöveron tuotosta, koska yrityksillä menee huonosti, ja konkurssia syntyy paljon. Nyt kannattaisi lähteä tekemään rohkeita toimia. Enää näpertely ei riitä kasvuriihessä. [Laura Huhtasaari: Mitä ne ovat?]

Arvoisa puhemies! Kysyn nyt valtiovarainministeriltä: oletteko te valmiita nyt tarkastelemaan hallituksen virheitäkin niin, että otettaisiin pikkuisen katsetta peruutuspeiliin [Puhemies koputtaa] — mikä monesti ei ole järkevää politiikassa — ja lähdetäisiin oikeasemaan nytten huonoja päätöksiä, [Puhemies koputtaa] muun muassa kotitalousvähennyksen leikkausta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

17.02 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Viimeisten tietojen mukaan kotitalouksien luottamus on vahvistunut. Vastaavasti yrityskentällä ollaan menossa oikeaan suuntaan luottamuksessa. Mutta kuten tämäkin kysymyksenasettelu osoittaa, meillä on näitä alaspäin kohdistuvia riskejä ja valtavia epävarmuuksia paitsi globaalilla tasolla myös Euroopassa.

Meidän useampi vientimarkkina on ollut ongelmassa. Koko Euroopassa tämä taantuma oli selvästi ennusteita syvämpi ja pitkäkestoisempi. Suomella on vielä ihan erityiset omat haasteet esimerkiksi sen vuoksi, että Venäjä käynnisti hyökkäyssotansa Ukrainassa, mistä seurasi Suomen osalta esimerkiksi kaupan katkeaminen energiantuonnissa ja puuntuonnissa Venäjän kanssa. Näillä kaikilla on ollut merkittäviä vaikutuksia meidän talouteemme.

Näistä pienistä paremmista valopilkuista huolimatta hallitus, totta kai, jatkaa tällä kasvupolitiikan ja kasvutoimien tekemisen tiellä, jonka me olemme aloittaneet Säätytalolta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2025 vp

hallitusneuvotteluista, ja nyt tulevassa riihessä muutaman viikon kuluttua katsomme lisää toimia. [Puhemies koputtaa] Mutta aivan kuten edustaja totesi, samaan aikaan meidän pitää huolehtia siitä, että se julkinen velkasuhde ei enää heikkene.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.